

Roelof Roosjen gebruikt bodemvochtsensor bij zetmeelteelt op lichte grond

Sensor helpt bij bepalen beregeningsmoment

Akkerbouw | Tekst en foto's: **Albert Bouwman**

"Begin op tijd met beregenen", luidt het advies van aardappelteler Roelof Roosjen uit Eeserveen. Hij baseert dit advies op zijn eigen ervaringen met een bodemvochtsensor. "Die maakt inzichtelijk wat het juiste beregeningsmoment is en hoeveel water ik moet geven."

Akkerbouwer Roelof Roosjen uit Eeserveen teelt honderd hectare zetmeelaardappelen. "Groei en knolaanzet zijn van groot belang voor een goede opbrengst. Bepalend daarvoor is de vochthuishouding van de grond." De akkerbouwer beregent zijn aard-

appelen meer dan dertig jaar. De laatste vier jaar maakt hij voor het behalen van maximale opbrengst op zijn lichte grond, gebruik van een bodemvochtsensor van Dacom. "De vaste kosten voor zetmeelaardappelen heb je al, dus moet je tonnen maken. Optimaal be-

nuten van de vochthuishouding kan daarbij van grote toegevoegde waarde zijn."

Beregenen is veel werk, erkent de akkerbouwer. "Maar dat verdient zich in de regel goed terug." Het rendement viel Roosjen dit jaar echter tegen. Dit heeft vooral te maken met de weersomstandigheden van dit jaar. "Het voorjaar was laat en langdurig te koud, gevolgd door een lange droge periode in het begin van het groeiseizoen. Hierdoor hadden de jonge gewassen het zwaar. Uiteindelijk is er toch nog veel water gevallen, dus hebben de aardappels zich vrij goed hersteld."

Specialist

Roosjen bebouwt 200 hectare grond. Zijn bouwplan bestaat uit 100 hectare zetmeelaardappelen, 50 hectare suikerbieten en 50 hectare brouwergerst. Tot zo'n vier jaar geleden richtte Roosjen zich vooral op specialistische teelten, zoals Radicchio Rosso. Daarmee is hij gestopt, vanwege het te lage rendement (zie kader). "In de loop van de jaren hebben we ons bedrijf uitgebreid door land bij te kopen of te huren. We hebben nu een dusdanige omvang dat we zulk specialistisch werk er niet meer bij kunnen doen. In plaats van specialisatie richten we ons nu op groei in de andere teelten", legt de akkerbouwer uit. Daarbij past ook de extra aandacht voor de zetmeelaardappelteelt.

Bodemvochtsensor

Om te weten op welk moment Roosjen het beste kan beregenen, maakt hij gebruik van een bodemvochtsensor van Dacom. De aan-

Roelof Roosjen voor een van zijn twee haspels van 600 meter.

schaf is mede gefinancierd door de leverancier. "Als ik de sensor helemaal zelf moest bekostigen, had ik de investering niet gedaan", zegt Roosjen.

Volgens de akkerbouwer is het zaak om de sensor op een strategische plek te plaatsen. Roosjen heeft ervoor gekozen de sensor te plaatsen op de hoogst gelegen delen van zijn percelen. "Daar zijn droogteverschijnselen het eerst meetbaar." De Dacom-sensor meet en registreert de bodemvochthoudding ter plaatse en houdt rekening met de verwachte weersomstandigheden. Dagelijks stuurt de sensor via Dacom de gegevens en een advies naar Roosjens computer. Ter ondersteuning van het advies neemt Dacom ook regelmatig een monster om het stikstofgehalte in de bodem te meten. Roosjen ziet het advies van de sensor vooral als ruggeleuning en bevestiging van zijn eigen gevoel. Toch adviseert de sensor hem over het algemeen eerder te beregenen dan hij zelf had gedacht. Terugkijkend op de vier jaar ervaring die hij met de sensor heeft, kan hij zich goed vinden in de adviezen. "Als de grond te droog is, moet je veel beregenen om de plant weer op gang te helpen. Het is daarom van belang vroeg te beginnen. Veel akkerbouwers stellen het beregenen uit om gasoliekosten te besparen, maar dat kost opbrengst." De sensor is helemaal een uitkomst als de planten veel blad hebben, volgens Roosjen. "Veel blad vraagt meer vocht, terwijl dat blad juist de bodem bedekt en het zicht op de bodem ontnemt. De sensor geeft dan goed inzicht in het bodemvochtgehalte."

Kosten

Dit jaar verbruikte akkerbouwer Roosjen 12.000 liter gasolie voor het beregenen van

De bodemvochtsensor van Dacom.

300 hectare. Zijn maximale beregeningsgift bedroeg 30 millimeter. "Anders spoelen water en voedingsstoffen uit", verklaart de akkerbouwer. Eind september, begin oktober haalt Roosjen de sensor van het land. "Dan

zijn de aardappelen doodgespoten." Volgend jaar is hij zeker van plan de sensor opnieuw te gebruiken. "Inzicht in het juiste moment van beregenen en de benodigde hoeveelheid, maakt het werken een stuk prettiger." ♦

Radicchio Rosso

Tot enkele jaren geleden hield akkerbouwer Roelof Roosjen uit Eeserveen zich bezig met specialistische teelten. De groente Radicchio Rosso teelde hij zo'n zestien jaar. Naast Roosjen waren er in Nederland nog elf andere telers. "De markt voor deze groente wordt gedomineerd door Italië, maar wij verdienen aan dit gewas tot enkele jaren geleden een leuke boterham."

Roosjen teelde 3,5 hectare Radicchio Rosso. Het gewas vroeg veel handwerk. "Ik heb wel geprobeerd machinaal te oogsten, maar dat lukte niet." De witlofachtige groente wordt geoogst van half juni tot en met november. "In die maanden was het hier altijd enorm druk. We hadden ongeveer tien man personeel. Meestal schooljongeren en huisvrouwen."

De teelt van Radicchio Rosso was met name lucratief door de prijsvorming. "De prijs werd bepaald door vraag en aanbod op de veiling. Door op het juiste moment in te springen, kon je behoorlijke klappers maken. Dit was altijd erg spannend. Je wist dat de opbrengstprijzen enorm konden fluctueren, dus je probeerde in te spelen op het moment dat de prijzen het hoogst waren."

In 2004 veranderde de markt en werd de groente via bemiddeling afgezet. Internet drukte vanaf die tijd een stempel op de prijsvorming. "Via internet werden de prijzen in Europa inzichtelijker. Daardoor kwam de gemiddelde prijs over het jaar heen lager te liggen. Dit heeft flink in ons nadeel gewerkt."

Twee jaar later besloot Roosjen te stoppen met de teelt van Radicchio Rosso. "Ik haalde niet meer de prijzen van de jaren daarvoor en de teelt was te arbeidsintensief." Roosjen mist het specialistische werk. "We leerden iedere dag, maar de markt en afzet is dusdanig veranderd dat het telen van de groente niet meer interessant is." Ook Roosjens vrouw mist deze specifieke teelt. "Je bouwt een relatie op met veel mensen uit de buurt die helpen met de oogstwerkzaamheden. Dat valt weg als je ermee stopt. Dat sociale aspect mis ik nog het meest."